

Nr 251

Av herr **Nelander m. fl.**, om *höjning av maximiåldern för statliga befattningshavare att ingå äktenskap med rätt för efterlevande make att erhålla familjepension eller familjelivränta.*

Enligt statens allmänna familjepensionsreglemente av år 1947 2 § är efterlevande maka (make) inte berättigad till familjepension eller familjelivränta efter ordinarie statlig befattningshavare, med mindre befattningshavaren ingått äktenskap före sitt 60:de levnadsår. Bestämmelsen har sin upprinnelse i ett förslag, framlagt av 1930 års pensions-sakkunniga. På pensions-sakkunnigas förslag grundade Kungl. Maj:t en proposition till 1936 års riksdag men förordade därvid att ifrågasvarande ålder skulle utgöra 65 år. Det riksdagsutskott, som behandlade ärendet, föreslog dock 60 år. Riksdagen biföll utskottets förslag. Sedan dess har 60-årsbestämmelsen gällt, trots att ändringar av den flera gånger påyrkats.

Efter 1947, då nuvarande pensionsreglemente fastställdes, i vilket 60-årsbestämmelsen bibehålls oförändrad, avlämnades år 1948 motioner i riksdagen om att maximiåldern för ingående av äktenskap medförande rätt till familjepension efter utredning skulle höjas. Bankoutskottet uttalade därvid: "Enligt vad utskottet inhämtat är en allmän översyn av pensionsreglementena att förvänta inom en nära framtid. Då det spörsmål, som innefattas i de nu väckta motionerna, givetvis faller inom ramen för en dylik revision, saknar utskottet anledning tillstyrka någon åtgärd av detsamma." Riksdagen beslöt i enlighet med utskottets förslag.

Då 1951 års pensionsutredning tillsattes i syfte att utreda den statliga personalpensioneringen i hela dess vidd, anförde civilministern i sina direktiv att beträffande familjepensioneringen borde utredningen undersöka hl. a. frågan om eventuell höjning av den ålder före vilken anställningshavare skall ha ingått äktenskap för att detta skall medföra pensionsrätt för den andre maken. Utredningen har hittills icke lämnat något förslag i denna fråga.

Sedan ovannämnda 60-årsgräns fastställdes, har pensionsåldrarna för statliga befattningshavare gjorts rörliga uppåt, vilket enligt vår mening motiverar en höjning av gränsen exempelvis till 65 år. I den mån man anser att den ökade medellivslängden hos vårt folk bör höja ålders-

gränser av här ifrågavarande slag finns ytterligare motiv för höjning, då medellivslängden sedan år 1936 icke oväsentligt ökat.

1951 års pensionsutrednings stora arbetsuppgifter har medfört en betydande tidsutdräkt för lösningen av pensionsfrågorna för statstjänstemännen och deras efterlevande. Då emellertid ifrågavarande problem om maximiåldern för statliga befattningshavare att ingå äktenskap med familjepensionsrätt för maken icke synes vara av så svårlöst teknisk natur, torde pensionsutredningen kunna framlägga förslag om nämnda maximiålder utan att behöva avvakta slutförandet av hela sitt arbete, varefter Kungl. Maj:t för riksdagen bör framlägga de lagbestämmelser förslagen kan motivera.

Som vår mening vill vi vidare framhålla att därest den nuvarande maximigränsen på 60 år enligt utredningens förslag bör förskjutas uppåt, bör Kungl. Maj:t överväga att utforma sitt förslag till nya bestämmelser så att dessa ges retroaktiv verkan.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställes därför,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om att Kungl. Maj:t till 1958 års riksdag framlägger förslag om ändrade bestämmelser beträffande höjd maximiålder för statliga befattningshavare att ingå äktenskap med rätt för efterlevande make att erhålla familjepension eller familjelivränta.

Stockholm den 25 januari 1957

Eric Nelander

John R. Anderson

Gerda Höjer

i Sundsvall